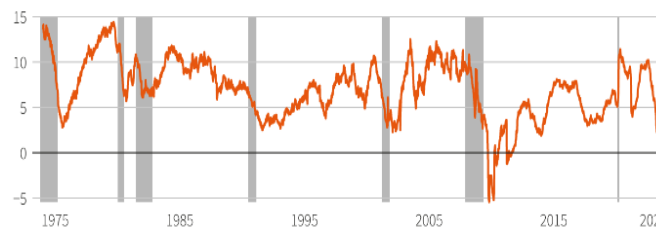

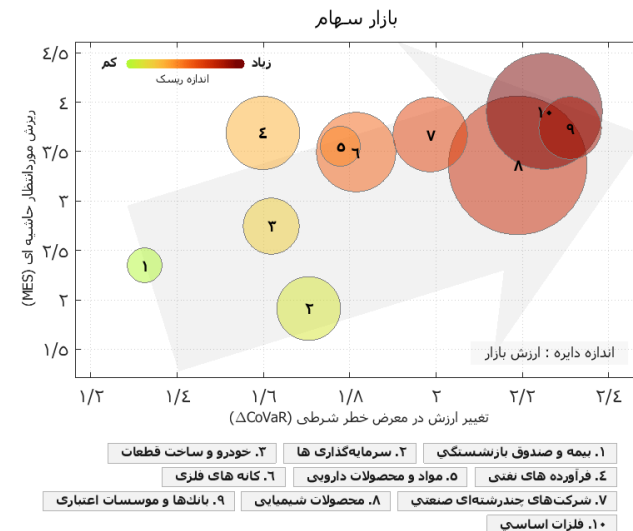
پس از استقلال زیمباوه از استعمار بریتانیا در ۱۹۸۰ میلادی، «دلار زیمباوه» بعنوان پول ملی معرفی شد. در ۲۰۰۳، دولت برای جبران منابع مالی مورد نیاز اولین چک پول‌ها با مبلغ پایین را منتشر کرد. در ۲۰۰۶ انتشار حمیم چک پول با مبالغ بیشتر آغاز شد طوری که تا ۲۰۰۸ حدود ۱۰ هزارمیلیارد دلار اسکناس ملی چاپ و موجب ویرانی اقتصاد بدلیل تورم شد. از آن زمان مبارزه با ابرتورم، به ادبیات رایجی در این کشور مبدل شد. دولت در ۲۰۰۹ برای مبارزه با ابرتورم، سیاست چندارزی (دلار آمریکا، یورو، پوند و راند آفریقای جنوبی) و حذف دلار زیمباوه بعنوان یک ارز قانونی را در پیش گرفت. در ۲۰۱۶ بانک مرکزی «ورقه بهادر مبتنی بر دلار» منتشر کرد و ارزش آن را معادل ارزش دلار آمریکا تعیین کرد. در ۲۰۱۸ مجدداً دلار زیمباوه به اقتصاد این کشور بازگشت و در ۲۰۱۹ استفاده از دلار آمریکا در معاملات داخل کشور غیرقانونی اعلام شد. سپس نرخ دستوری برای دلار زیمباوه کنار گذاشته شد و از سازوکار حراج برای تعیین نرخ آن استفاده شد. در ۲۰۲۲ «پروژه سکه‌های طلا» اجرایی شد و در ۲۰۲۳ مانند نیجریه، غنا و آفریقای جنوبی «ارز دیجیتال با پشتوانه طلا» را معرفی کرد. این کشور که حدود دو دهه از ابرتورم رنج می‌برد در تلاش است به کمک این ابزارها با جذب نقدینگی ایجاد شده در اقتصاد خود، نرخ‌ارز خارجی را تثبیت کند. ارز دیجیتال بانک مرکزی زیمباوه برای تراکنش‌هایی که دو فرد برای خرید یا تولید کالا و خدمات با یکدیگر بدون واسطه تعامل دارند، کاربرد دارد. هدف آن فراهم کردن امکان پس‌انداز، سرمایه‌گذاری و معامله در طلا برای سرمایه‌گذاران است. پس از یک دوره واگذاری ۱۸۰ روزه امکان تسویه آن با ارز داخلی یا خارجی وجود دارد (فروش از طریق بانک‌ها و مانند پروژه سکه فیزیکی طلا عمل می‌شود). بانک‌ها حساب‌هایی برای نگهداری توکن دیجیتالی با پشتوانه طلا ایجاد می‌کنند (کیف پول e-gold). دارندگان سکه فیزیکی طلا نیز می‌توانند دارایی خود را به توکن دیجیتال با پشتوانه طلا تبدیل کنند. توکن‌های دیجیتال با پشتوانه طلا بعنوان وسیله ذخیره ارزش (پس‌انداز و سرمایه‌گذاری) و وسیله پرداخت (معامله و تراکنش P2P یا P2B) کاربرد خواهند داشت. قیمت‌گذاری آن، مانند قیمت‌گذاری سکه فیزیکی طلا بر اساس قیمت جهانی طلا خواهد بود و امکان وثیقه‌گذاری این توکن‌ها وجود دارد. در طرح تثبیت نرخ ارز دولت زیمباوه، جمع‌آوری نقدینگی و کنترل تقاضای دلار آمریکا اهداف اصلی هستند. منتقدان معتقدند این اقدامات دولت نتیجه‌ای در پی ندارد و نتوانسته مانع کاهش روزافزون ارزش پول ملی این کشور در مقابل دلار آمریکا و سایر ارزهای خارجی شود (سال گذشته دلار زیمباوه ۸۵٪ ارزش خود را در برابر دلار آمریکا از دست داده است). به نظر آنها این قبیل اقدامات تفاوتی با تحویل فیزیکی سکه طلا ندارد و نمی‌تواند رشد نقدینگی را متوقف کند. آنها بر عقیده هستند که کشور با نبود اعتماد و اطمینان ناشی از اتفاقات گذشته مواجه است زیرا در ۲۰۰۹ میلادی وقتی زیمباوه با ابرتورم مواجه شد ارزش پول و پس‌انداز مردم به کلی از بین رفت. برخی نیز با لحن انتقاد شدیدتری این ابزارها برای قشر ثروتمند کاربرد دارد و فقر شدید مردم عادی امکان پس‌انداز را به آنها نمی‌دهد.

بورس روسیه در ۲۰۲۳: اقبال سرمایه‌گذاران خرد روسی که از سیستم مالی بین‌المللی دور شده‌اند به بورس مسکو، موجب شده شاخص این بورس به بالاترین سطح ۱۲ ماهه خود برسد. در ماه‌های گذشته، روسیه خروج سرمایه خارجی‌ها از روسیه و سرمایه‌ای که روس‌ها می‌توانند در حساب بانک‌های خارجی نگهدارند از محدود کرده است. در سالجاری شاخص MOEX حدود ۲۵ درصد و ارزش روبل در مقابل دلار آمریکا تاکنون ۹٪ افزایش یافته است (شاخص بورس روسیه پس از درگیری نظامی حدوداً ۵۰٪ سقوط کرد و ۲۵۹ میلیارد دلار ارزش بازار این بورس از بین رفت. اقتصاد روسیه در ۲۰۲۲ حدود ۲٪ کوچک شده است)

بانک‌ها در اغلب اقتصادهای پیشرفته بر اساس موضوع فعالیت، به دو دسته بانک‌های تجاری و سرمایه‌گذاری نیز تقسیم می‌شوند. در تعریفی ساده، مشتریان در بانک‌های تجاری، کسب‌وکارهای کوچک و مردم و در بانک‌های سرمایه‌گذاری، موسسات و شرکت‌های بزرگ هستند. بررسی و تحلیل «درصد تغییرات سالانه تسهیلات اعطایی» توسط بانک‌های تجاری از جهات مختلفی حائز اهمیت است و در این شماره مایلیم به کمک این کمیت، ورشکستگی اخیر بانک‌ها در آمریکا را از زاویه دیگری بررسی نماییم. مطابق نمودار زیر، در زمان بحران ۲۰۰۸ میلادی شاهد افت بی‌سابقه این کمیت برای بانک‌های تجاری بودیم. سطح تسهیلات اعطایی به کسب‌وکارهای کوچک و مردم (مشتریان حقیقی و خانوار) افت شدیدی را تجربه کرد که رکود عمیق و فراگیر سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ میلادی را بخوبی توضیح می‌دهد. ۱۹ اسفند ۱۴۰۱ بانک **#سیلیکون‌ولی** با بحران ورشکستگی مواجه شد. تنها دو روز بعد، بانک **#سیگنیچر** نیز بدلیل وام‌های بی‌کیفیت و تکیه بیش از حد به سپرده‌های بیمه نشده، دچار بحران شد. در ۲۹ اسفند ۱۴۰۱ بانک **#فرست‌ریپابلیک** بدلیل مدیریت بد و نظارت ضعیف دچار بحران شد. نکته حائز اهمیت اینکه این ورشکستگی‌ها باعث شده سایر موسسات مالی نیز وام‌های خود را کاهش دهند (برای حفظ سرمایه) و شدت نزول درصد تغییرات سالانه تسهیلات اعطایی توسط بانک‌های تجاری هشداردهنده است. بانک‌هایی که یک سال پیش استانداردهای اعتباری خود را تسهیل می‌کردند اکنون در حال افزایش آن هستند (سختگیری بیشتر) و گفته‌اند در سال جاری خدمات اعتباری خود را محدودتر می‌کنند که یک انقباض پولی مهم محسوب می‌شود. بنابراین در شرایطی که نرخ بهره با افزایش کم‌سابقه‌ای در محدوده ۵ تا ۵٫۲۵ درصد قرار گرفته است (بالاترین سطح در ۱۶ سال اخیر)، نشانه‌های کند شدن اقتصاد و تضعیف سمت تقاضا بیشتر بروز می‌کند. فدرال رزرو هم پیش‌بینی خود را از «رشد ضعیف» به «رکود خفیف» تغییر داده اما احتمالاً شرایط پیچیده‌تر از این حرف‌ها خواهد بود! برخی اقتصاددانان معتقدند عواملی که اشاره شد، قطعاً به تشدید رکود اقتصادی در نیمه دوم سال جاری کمک می‌کند. پاول رئیس فدرال رزرو در آخرین اظهارات خود گفته: «عوامل ثانویه (مثل تحولات بخش بانکی یا تغییرات ایندکس قیمت کامودیتی‌ها و ...) به نوبه خود به کاهش تورم کمک می‌کنند و نیاز نیست ما به اندازه‌ای که می‌توانیم، نرخ بهره را بالا ببریم». این احتمالات می‌تواند کسب‌وکارها را مجبور به عقب‌نشینی از برنامه‌های توسعه‌ای کند و رکود اقتصادی بازارها را تحت الشعاع قرار خواهد داد.

(مطابق تصویر زیر) طی هفته گذشته، به ترتیب صنایع «فلزات اساسی»، «بانکداری»، «محصولات شیمیایی» و «چندرشته‌ای صنعتی» بیشترین سهم را در ریسک سیستمی بازار سهام داشتند و به ترتیب نمادهای معاملاتی **#فخوز**، **#وبملت**، **#شپ‌دیس** و **#بانک** در صنایع مذکور بیشترین سهم را در ایجاد ریسک سیستمی داشتند. (طبق راهنما؛ طیف رنگ، میزان سهم از ریسک سیستمی و اندازه دایره، ارزش بازار هر یک را در مقایسه با سایرین نشان می‌دهد)

- دولت آمریکا: صنعت فناوری باید ایمنی محصولات هوش مصنوعی خود را تضمین کند.
- درگیری‌ها در سودان شدت گرفته و ژنرال‌های رقیب پس از کودتای نظامی که ۱۸ ماه پیش نخست‌وزیر این کشور آفریقای را برکنار کرد، برای رسیدن به قدرت وارد جنگ شدند.
- وزیر دارایی ژاپن: اثبات شده است که گرانی‌ها و استرس‌های مالی می‌تواند در یک لحظه از طریق شبکه‌های اجتماعی گسترش یابد.
- معاون کمیسیون اروپا: قوانین مالی اتحادیه اروپا به ۱۹۰۰ برمی‌گردد و ما اکنون با چالش‌ها و اولویت‌های متفاوتی روبرو هستیم که باید در قوانین ما منعکس شود. اعضا باید کسری بودجه خود را در یک برنامه ۴ ساله نزدیک یا کمتر از ۳٪ تولید ناخالص و بدهی عمومی خود را زیر ۶۰٪ تولید ناخالص داخلی حفظ کنند. آلمان در واکنش گفت این طرح به کار بیشتری نیاز دارد.

قیمت گاز طبیعی ۴ هاب ■ میانگین ماهانه بر حسب $CENT/m^3$

سال ۱۴۰۱	آمریکا	کانادا	انگلستان	هلند	میانگین
فروردین‌ماه	۸٫۲	۷٫۸	۴۵٫۴	۴۷٫۵	۲۷٫۲
اردیبهشت‌ماه تا ۱۴۰۲/۰۲/۱۵	۸٫۵	۶٫۸	۵۰٫۶	۴۴٫۵	۲۷٫۶
اردیبهشت‌ماه تا ۱۴۰۲/۰۲/۲۲	۸٫۵	۶٫۷	۴۵٫۹	۴۳٫۳	۲۶٫۱